

Skadelidtes medvirken

Spørgsmålet om virkningen af skadelidtes medvirken (egen skyld) er behandlet i betænkningen side 39–44. Efter gældende ret medfører egen skyld, at skadelidtes erstatningskrav nedsættes eller eventuelt helt bortfalder efter en vurdering af skylden på begge sider. Der ses dog normalt bort fra egen skyld, som må ansættes til mindre end $\frac{1}{3}$.

Udvalget har overvejet, om man ved personskader og tab af forsørger i videre omfang bør se bort fra egen skyld, således at skadelidte eller den efterlevende kan få fuld erstatning, selv om skadelidte eller afdøde har medskyld i, at skaden er sket. Efter udvalgets opfattelse er tiden imidlertid ikke inde til at foreslå afgørende ændringer i den nu gældende praksis på dette område. Udvalget finder, at man bør afvente udviklingen inden for reglerne om erstatning for færdselsskader, hvor egen skyld i praksis spiller en stor rolle. Erstatning for færdselsskader overvejes i et særligt udvalg under justitsministeriet. Udvalget har derfor begrænset sig til at foreslå, at man ved alle former for erstatningsansvar kan se bort fra egen skyld i samme omfang, som man kan lempe en skadevolders ansvar efter den almindelige lempelsesregel.

Betænkningens lovudkast

Udvalgets *lovudkast* er gengivet i betænkningen side 45–47. Bemærkningerne til de enkelte bestemmelser findes side 48–58. Lovudkastet indeholder de regler, der er omtalt ovenfor. Endvidere er de regler om erstatning for tab ved personskade og tab af forsørger, som erstatningslovudvalget foreslog i betænkning I, indarbejdet i lovudkastet med visse ændringer. Reglerne om lempelse af erstatningsansvar, hvis skaden er dækket af forsikring, findes i kapitel 2 i lovudkastet (§§ 6–8). Den almindelige lempelsesregel findes i § 11 i lovudkastet og reglerne om henholdsvis arbejdstagers ansvar og om fordelingen af erstatningsbyrden mellem flere skadevoldere i §§ 10 og 12.

Udvalget arbejdede sammen med tilsvarende udvalg i Norge og Sverige, der afgav betænkninger i henholdsvis 1977 og 1975. Finland var repræsenteret ved observatører. De tre udvalgs lovudkast afviger noget fra hinanden, men forskellene er dog ikke større, end at retstilstanden stort set vil blive den samme, hvis udvalgenes forslag gennemføres. Det kan i den forbindelse oplyses, at reglerne om arbejdstageres ansvar og den almindelige lempelsesregel for så vidt angår personskade og tab af forsørger er gennemført i de andre nordiske lande. Lempelsesreglen er endvidere gennemført for så

vidt angår tingsskade i Sverige og Finland, og den forventes også gennemført for disse skader i Norge i løbet af kort tid.

3. Lovforslaget

3.1. Erstatning ved personskade og tab af forsørger.

Justitsministeriet er enig med erstatningslovudvalget i, at det må anses for ønskeligt at foretage en væsentlig forhøjelse af erstatningsniveauet for personskade og tab af forsørger, og at det i denne forbindelse må anses for nødvendigt at gennemføre en lovregulering af, hvorledes disse erstatninger skal udmåles. Man finder endvidere, at erstatningen bør fastsættes således, at den giver skadelidte en høj grad af dækning for det økonomiske tab. Særligt for personskade medfører dette, at man kan tiltræde, at der ved udmålingen af erstatningen for erhvervsevnetab som udgangspunkt bør lægges vægt på tabet af faktisk erhvervsevne og ikke på den medicinske helbredstilstand. Justitsministeriet har imidlertid også forståelse for mindretallets synspunkter, hvorefter reglerne skal udformes så enkelt og klart, som det er muligt, således at der bliver mulighed for en hurtig afgørelse af disse erstatningssager.

Der er hos de myndigheder og organisationer, der har afgivet udtalelse om betænkningen, bred enighed om, at erstatningsniveauet bør forhøjes væsentligt. Flere af de hørte myndigheder og organisationer har nævnt, at man som udgangspunkt foretrækker flertallets forslag, men at man af praktiske årsager bør vælge mindretallets forslag. Andre har ment, at man uanset de praktiske problemer, som flertallets forslag vil kunne give anledning til – især med hensyn til vurderingen af den fremtidige indtjeningssevne – bør vælge flertallets forslag. Det er især domstolene, der har peget på de praktiske problemer i forbindelse med flertallets forslag.

Der stilles på denne baggrund forslag til regler om udmåling af erstatningen, der på en række punkter adskiller sig fra flertallets forslag, idet reglerne er søgt udformet således, at erstatningsberegningen bliver mere forenklet. Forenklingerne består bl.a. i, at der ikke skal foretages fradrag i erstatningen for sociale ydelser og forsikringer m.v. Endvidere er reglerne om kapitalisering gjort uafhængig af ændringer i renteniveauet, idet der stilles forslag om en fast kapitaliseringsfaktor. Uanset disse forenklinger er flertallets hovedsynspunkt vedrørende individuel erstatningsfastsættelse på grundlag af et faktisk erhvervsevnetab imidlertid bevaret i forslaget.